

References

1. Denysjuk S. G. Imidzh Ukraïny u vnutrishn'opolitychnyh i geopolitychnyh kontekstah suchasnosti [Tekst] / S. G. Denysjuk, V. O. Kornijenko // *Studia Politologica Ucraino-Polonia*. Vyp.4. – Zhytomyr–Kyïv–Krakiv: FOP Jevenok O. O., 2014. – S.93–101.
2. Sokolov V. N. Turkmenistan: istorija i sovremennost' [Tekst] / V. N. Sokolov. – Odessa: Astroprint, 2011. – 288 s.
3. Gurbanguly Berdymuhamedov. Jekonomicheskaja strategija Turkmenistana: opirajas' na narod, vo imja naroda [Tekst] / Berdymuhamedov Garbanguly. – Ashhabad, 2011. – 20 s.
4. Vystuplenie prezidenta Turkmenistana Gurbanguly Berdymuhamedova na zasedanii soveta starejshin Turkmenistana (Ashhabad, 14 sentjabrja 2016 goda) [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://infoabad.com/novosti-turkmenistana/vystuplenie-prezidenta-turkmenistana-gurbanguly-berdymuhamedova-na-zasedani-soveta-stareishin-turkmenistana-ashhabad-14-sentjabrja-2016-goda.html>. – Nazvanie s jekrana.
5. Sokolov V. Turkmenistan: jevoljucija politicheskoy sistemy [Elektronnyj resurs] / V Sokolov, V. Kol'cov. – Rezhim dostupa: http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_62/sokolov_turkmenistan.pdf. – Nazvanie s jekrana.
6. Gladkova V. 20 let bez SSSR. Kak zhivet segodnja Turkmenija [Tekst] / V. Gladkova // *Argumenty i fakty*. – 2011. – №43. – S.7–8.
7. Alymova A. Turkmenistan – model' gosudarstva budushhego [Tekst] / A. Alymova // *Imidzh (mizhnarodnyj dilovyj zhurnal)*. – 2016. – 22 veresnja. – S.22–23.
8. Ovljakulieva D. Tri jetapa «Nacional'noj programmy social'no-jekonomicheskogo razvitija Turkmenistana na 2011–2030 gody» [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://infoabad.com/obschestvo-i-yekonomika/tri-yetapa-nacionalnoi-programmy-socialno-yekonomicheskogo-razvitija-turkmenistana-na-2011-2030-gody.html>. – Nazvanie s jekrana.
9. Otkrylsja novyj mezhdunarodnyj ajeroport Ashhabada [Elektronnyj resurs] // *Image.ua (Mezhdunarodnyj delovoj zhurnal)*. – 2016. – 19 sentjabrja. – Rezhim dostupa: <http://image.ua/ukrayina-turkmenistan/otkrylsya-novyy-mezhdunarodnyj-aeroport-ashhabada/>. – Nazvanie s jekrana.
10. Gasanov G. Turkmenistan v pervoj 10-ke po privilecheniju prjamih inostrannyh investicij [Elektronnyj resurs] / G. Gasanov. – Rezhim dostupa: <http://www.trend.az/business/economy/2465512.html>. – Nazvanie s jekrana.
11. Novaja Konstitucija Turkmenistana osnovana na ramkah koncepcii Prav Cheloveka i Nejtraliteta [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.newscentralasia.net/>. – Nazvanie s jekrana.
12. Iniciativy Turkmenistana na 71-j sessii OON [Elektronnyj resurs] // *Imidzh (Mizhnarodnyj dilovyj zhurnal)*. – 2016. – 26 veresnja. – Rezhim dostupa: <http://image.ua/ukrayina-turkmenistan/iniciativy-turkmenistana-na-71-j-sessii-onn/>. – Nazvanie s jekrana.

Amanmuradov N., candidate of political sciences, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Turkmenistan to Ukraine (Ukraine, Kyiv), embassy@ambturkm.org.ua

Turkmenistan: international image forming factors in globalized world economic processes

We describe the main factors shaping the international image of modern Turkmenistan in globalized world economic processes: the practical application of progressive system and phased implementation of national development approved programs the level of the state welfare and the public; improved education system; transport policy of the country and so on. The place of the Turkmenistan economy of in the global economic system in the context of the tasks and objectives of sustainable development are studied.

Keywords: positive image of the country, transport policy, investment policy, international integration, globalization, a policy of neutrality, and sustainability.

***

УДК 342.721

Волосецкий В. О.,
студент магістратури, Навчально-науковий інститут
інформаційної безпеки Національної академії
Служби безпеки України (Україна, Київ),
gileya.org.ua@gmail.com

**ЗАКОНОДАВСТВО ЄС У СФЕРІ ЗАХИСТУ
ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ**

Досліджено особливості законодавства ЄС у сфері захисту персональних даних. Визначено основні напрямки генези законодавства ЄС у сфері захисту персональних даних. Подано рекомендації щодо застосування законодавства ЄС у сфері захисту персональних даних в Україні.

Ключові слова: інформація, інформаційне право, персональні дані, ЄС, законодавство у сфері захисту персональних даних.

Сучасне життя характеризується розповсюдженням і застосуванням інформаційних технологій, формуванням глобальних інформаційних систем, методів автоматичної обробки даних, доступ до яких може здійснюватися практично будь-якою особою з будь-якої точки земної кулі. Даний прогрес у сфері розробки та впровадження програмного забезпечення у формуванні баз персональних даних надзвичайно загострили проблему захисту приватного життя фізичних осіб та захисту основних прав і свобод людини загалом.

В Україні у 2010 році було ухвалено Закон України «Про захист персональних даних», в якому персональні дані визначено як «відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована» [12].

Право на недоторканність персональних даних закріплено основоположними міжнародно-правовими актами у галузі прав людини. Так, в статті 12 Загальної декларації прав людини закріплено, що «ніхто не може зазнавати безпідставного втручання у його особисте і сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, тайну його кореспонденції або на його честь і репутацію; кожна людина має право на захист закону від такого втручання або таких посягань» [2].

Важливе значення в міжнародному регулюванні питання захисту персональних даних має стаття 17 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, де зазначено, що «ніхто не повинен зазнавати свавільного чи незаконного втручання в його особисте і сімейне життя, свавільних чи незаконних посягань на недоторканність його житла або таємницю його кореспонденції чи незаконних посягань на його честь і репутацію; кожна людина має право на захист закону від такого втручання чи таких посягань» [3].

Дане право регламентоване й положеннями Конституції України [1].

Процес посилення масштабів процесів обігу та обробки інформації, зокрема у сфері персональних даних, свідчить про нагальну необхідність створення дієвого механізму протидії порушенню вищезазначених прав.

Необхідність подальшого розвитку правового регулювання у сфері захисту персональних даних в Україні з урахуванням вже існуючих правових механізмів в ЄС зумовлюють актуальність даного дослідження.

Постановка проблеми. Досконале дослідження міжнародних правових актів та стандартів, а також законодавства ЄС щодо захисту персональних даних

є необхідним при приведенні до даних стандартів національного законодавства.

Вивчення Україною міжнародного досвіду та досвіду ЄС щодо правових механізмів регулювання захисту персональних даних, врахування основних принципів щодо організації таких механізмів в цій галузі дало б змогу привести у відповідність із стандартами ЄС вітчизняних законів та підзаконних актів.

Питання, пов'язані із персональними даними досліджувались у працях таких вітчизняних науковців, як: Т. Костецька [13], В. Ліпкан [14], А. Марущак [15], А. Тунік [16], І. Усенко [17], К. Цьомик [18], М. Щербатюк [19] та ін. Проте розвиток законодавства у даній сфері продовжується, як на національних рівнях, так і на рівні ЄС.

Метою дослідження є правовий аналіз базового законодавства ЄС у сфері захисту персональних даних.

Основні результати дослідження. Право на захист персональних даних – одне з невід'ємних прав сучасної людини.

Європейське право є прикладом найбільш розвинених норм про захист персональних даних. Правове регулювання захисту персональних даних в Європі почало активно формуватись в 1970–1980 роках. Можна визначити такі основні етапи формування нормативного механізму захисту персональних даних в ЄС: Конвенція Ради Європи про захист прав і основних свобод від 04.11.1950 р. (право на захист персональних даних також впливає із статей 8 та 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, в яких вказується, що «кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції; органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб»; кожен має право на свободу вираження поглядів; це право включає свободу дотримуватись своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів; не перешкоджається державам вимагати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств; здійснення цих свобод, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду [4]; Конвенція Ради Європи РЄ №108 від 28.01.1981 р. «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних» [5]; Додатковий протокол до Конвенції №108 від 08.11.2001 р. [7]; Директива 95/46/ЄС про захист фізичних осіб стосовно обробки персональних даних і вільне пересування персональних даних від

24.10.1995 р. [8]; Директива 97/66/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про обробку персональних даних і захист прав осіб у телекомунікаційному секторі» від 15.12.1997 р. [9]; Хартія Європейського Союзу про основні права від 07.12.2000 р. [6].

Ухвалення національних законів країн-учасниць ЄС, направлених на регулювання питань захисту персональних даних стало завершальним етапом формування нормативного механізму захисту персональних даних в ЄС.

Подальший процес законодавчого закріплення положень щодо персональних даних відбувався на рівні Директив ЄС.

Так, у констатуючій частині Директиви 95/46/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про захист осіб у зв'язку з обробкою персональних даних та вільним обігом цих даних» від 24 жовтня 1995 р., яка була ухвалена Європейським парламентом на підставі положень Договору про заснування Європейського Союзу та висновків Комісії Економічної та Соціальної Ради ЄС, міститься 72 рекомендації щодо захисту персональних даних. Зокрема, акцентується увага на тому, що обробка всіх видів персональних даних призначена сприяти економічному та соціальному прогресу, розвитку взаємовигідного обміну та добробуту людини.

Вільний рух інформаційних ресурсів щодо товарів, капіталів і послуг передбачає не лише вільний рух персональних даних, а й забезпечення високого рівня їх захисту. Цього вимагає поширення телекомунікаційних зв'язків, зростаючі інформаційні потоки, збільшення обсягів науково-технічного та іншого співробітництва. З цією метою, дотримуючись проголошених Конвенцією №108 Ради Європи та Директивою 95/46/ЄС принципів захисту даних, Європейський парламент ухвалив Директиву 97/66/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про обробку персональних даних і захист прав осіб у телекомунікаційному секторі» від 15 грудня 1997 р., яка зазначає, що в телекомунікаційному секторі Європейського Співтовариства запроваджуються нові передові цифрові технології та нові телекомунікаційні послуги, що зумовлюють певні вимоги до захисту персональних даних користувача. Директива 97/66/ЄС передбачає захист персональних даних як фізичних осіб, так і захист законних інтересів юридичних осіб, а її констатуюча частина містить 28 рекомендацій, спрямованих на гармонізацію положень держав-членів, необхідну для забезпечення адекватного рівня захисту персональних даних у телекомунікаційному секторі та забезпечення їх вільного обігу, а також – вільного обігу телекомунікаційного обладнання і послуг у Європейському Співтоваристві.

Захисту персональних даних в Інтернеті присвячено Рекомендації Ради Європи «Основні напрямки захисту прав фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних у інформаційних супермагістралях» від 09.12.1997 р. [10]. У відповідності до цих Рекомендацій користувачі та провайдери послуг Інтернету мають урахувувати особливості захисту персональних даних у цій мережі у зв'язку із можливістю несанкціонованого їх використання та нанесення шкоди людині, суспільству або державі.

Довгий час ЄС намагалося створити єдиний нормативний акт у сфері захисту персональних

даних. Після більше чотирьох років інтенсивного обговорення законопроекту Радою Європи в квітні 2016 р. Європарламент ратифікував закон про захист персональних даних [11]. Остання редакція Загальноєвропейського закону про захист даних була схвалена Комітетом громадських свобод в Європарламенті, а також міністерствами юстиції і внутрішніх справ.

Згідно даного Закону, жодна компанія або органи влади не мають права збирати дані про особу, за винятком випадків, коли сама особа дала згоду на це або існують законодавчі положення, які змушують особу передати певні дані. Збір даних компаніями, веб-сайтами або іншими службами дозволений тільки в тих випадках, якщо особа надала на це свою однозначну беззастережну згоду. Компанії мають право запитувати тільки ті дані, які дійсно необхідні їм для надання послуг. У законі вперше беззастережно закріплено так зване «право на забуття». Тепер інформаційні сервіси, що збирають дані, повинні на вимогу видалити акаунти і особисті дані особи, і більше не мають права передавати їх третім особам. У питанні захисту особистих даних кордонів між країнами більше не існує. Компанії та корпорації з представництвами в декількох європейських країнах можуть обмінюватися даними всередині підприємств, тільки якщо дотримуються правил захисту даних. Компанії будуть мати право передавати особисті дані особи третіх країн, таких як США, тільки якщо в них створено такий же рівень захисту даних, як і в ЄС.

Закон передбачає, що його вимоги повинні бути прийняті законодавством всіх країн ЄС до 2018 р., проте для цього не потрібно на національному рівні приймати нові нормативні акти. Тобто методом прийняття Загальноєвропейського закону про захист персональних даних фактично відбулася уніфікація захисту персональних даних у всіх 28 країнах-членах Євросоюзу.

Висновки та рекомендації. Становлення законодавства ЄС у сфері захисту персональних даних відбувалося у декілька етапів. На даний момент фактично створена нова єдина нормативна база для всіх країн Євросоюзу в частині захисту персональних даних.

Законодавство про захист персональних даних поступово вкорінюється в рамках національного і міжнародного законодавства та набуває практики застосування.

Законодавство щодо захисту персональних даних є важливим кроком України до стандартів ЄС у сфері захисту прав людини.

Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, пов'язані із необхідністю вивчення нових тенденцій розвитку інституту захисту персональних даних в ЄС та законодавчому механізмі їх захисту на основі триваючих на сьогодні правових реформ у цій сфері та пошуком можливостей впровадження найкращого європейського досвіду в законодавство України.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-vr
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 (Редакція станом на 19.10.1973 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/995_043

4. Конвенція Ради Європи про захист прав і основних свобод від 4 листопада 1950 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_004

5. Конвенція Ради Європи РЄ «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних» №108 від 28 січня 1981 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326

6. Хартія основних прав Європейського Союзу від 07 грудня 2000 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524

7. Додатковий протокол до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних №108 від 08 листопада 2001 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU81311.html

8. Директива 95/46/ЄС про захист фізичних осіб стосовно обробки персональних даних і вільне пересування персональних даних від 24 жовтня 1995 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_242

9. Директива 97/66/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про обробку персональних даних і захист прав осіб у телекомунікаційному секторі» від 15 грудня 1997 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_243

10. Рекомендації Ради Європи «Основні напрямки захисту прав фізичних осіб у зв'язку з обробкою персональних даних у інформаційних супермагістралях» від 09 грудня 1997 р. з подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/file/23517

11. Загальноєвропейський Закон про захист персональних даних ЄС від 14 квітня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ukr.obozrevatel.com/.../03694-yak-teper-zahischatimut-pers...

12. Закон України «Про захист персональних даних» від 01 червня 2010 р. №2297-VI. З подальшими змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17

13. Костецька Т. А. Гармонізація національного інформаційного законодавства як умова входження України в світове інформаційне середовище / Т. А. Костецька // Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом: матеріали наук.-практ. конференції. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1998. – С.286–289.

14. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: [навчальний посібник] / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. – К.: КНТ, 2006. – 280 с.

15. Марущак А. І. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: [курс лекцій] / А. І. Марущак. – К.: КНТ, 2007. – 208 с.

16. Тунік А. Захист персональних даних: аналіз вітчизняного законодавства / А. Тунік // Право України. – 2011. – №8. – С.97–100.

17. Усенко І. Коментар до Закону України «Про захист персональних даних» / І. Усенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://goo.gl/tCoj3v

18. Цюмик К. В. Обробка персональних даних: юридичний аспект / К. В. Цюмик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://soter.kiev.ua/publications/legal_database_processing.

19. Щербатюк М. Особливості захисту персональних даних в Інтернеті / М. Щербатюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.inau.org.ua/15.225.0.0.1.0. phtml.

References

1. Konstytucija Ukrai'ny vid 28 chervnja 1996 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-vr
2. Zagal'na deklaracija prav ljudy ny vid 10 grudnja 1948 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
3. Mizhnarodnyj pakt pro gromadjans'ki ta politychni prava vid 16.12.1966 (Redakcija stanom na 19.10.1973 r.) [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: zakon.rada.gov.ua/go/995_043

4. Konvencija Rady Jevropy pro zahyst prav i osnovnyh svobod vid 4 lystopada 1950 r. Z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

5. Konvencija Rady Jevropy Rje «Pro zahyst osib u zv'jazku z avtomatyzovanoju obrobkoju personal'nyh danyh» №108 vid 28 sichnja 1981 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326

6. Hartija osnovnyh prav Jevropejs'kogo Sojuzu vid 07 grudnja 2000 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524

7. Dodatkovyj protokol do Konvencii' pro zahyst osib u zv'jazku z avtomatyzovanoju obrobkoju personal'nyh danyh №108 vid 08 lystopada 2001 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU81311.html

8. Dyrektyva 95/46/JeS pro zahyst fizychnyh osib stosovno obrobky personal'nyh danyh i vil'ne peresuvannja personal'nyh danyh vid 24 zhovtnja 1995 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_242

9. Dyrektyva 97/66/JeS Jevropejs'kogo parlamentu ta Rady «Pro obrobku personal'nyh danyh i zahyst prav osib u telekomunikacijnomu sektori» vid 15 grudnja 1997 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_243

10. Rekomendacii' Rady Jevropy «Osnovni naprjamky zahystu prav fizychnyh osib u zv'jazku z obrobkoju personal'nyh danyh u informacijnyh supermagistraljah» vid 09 grudnja 1997 r. z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: <https://minjust.gov.ua/file/23517>

11. Zagal'nojevropejs'kyj Zakon pro zahyst personal'nyh danyh JeS vid 14 kvitnja 2016 r. [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: ukr.obozrevatel.com/.../03694-yak-teper-zahischatimut-pers...

12. Zakon Ukrainy «Pro zahyst personal'nyh danyh» vid 01 chervnja 2010 r. №2297–VI. Z podal'shymy zminamy [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297–17

13. Kostec'ka T. A. Garmonizacija nacional'nogo informacijnogo zakonodavstva jak umova vhdzhennja Ukrainy v svitove informacijne seredovyshhe / T. A. Kostec'ka // Problemy garmonizacii' zakonodavstva Ukrainy z mizhnarodnym pravom: materialy nauk.–prakt. konferencii'. – K.: In-t zakonodavstva Verhovnoi' Rady Ukrainy, 1998. – S.286–289.

14. Lipkan V. A. Informacijna bezpeka Ukrainy v umovah jevrintegracii': [navchal'nyj posibnyk] / V. A. Lipkan, Ju. Je. Maksymenko, V. M. Zhelihovs'kyj. – K.: KNT, 2006. – 280 s.

15. Marushhak A. I. Pravovi osnovy zahystu informacii' z обмеженим доступом: [kurs lekcij] / A. I. Marushhak. – K.: KNT, 2007. – 208 s.

16. Tunik A. Zahyst personal'nyh danyh: analiz vitchyznjanogo zakonodavstva / A. Tunik // Pravo Ukrainy. – 2011. – №8. – S.97–100.

17. Usenko I. Komentar do Zakonu Ukrainy «Pro zahyst personal'nyh danyh» / I. Usenko [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: <http://goo.gl/tCoj3v>

18. C'omyk K. V. Obrobka personal'nyh danyh: jurydychnyj aspekt / K. V. C'omyk [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: http://soter.kiev.ua/publications/legal_database_processing.

19. Shherbatjuk M. Osoblyvosti zahystu personal'nyh danyh v Interneti / M. Shherbatjuk [Elektronnyj resurs]. – Rezhyim dostupu: <http://www.inau.org.ua/15.225.0.0.1.0.phtml>.

Volosetskyi V. O., student of Master, Educational and Research Institute of Information Security, National Academy of the Security Service of Ukraine (Ukraine, Kyiv), gileya.org.ua@gmail.com

A legislation of EU in the field of the personal data

In the article the features of legislation of EU are investigational in the field of protection of the personal data. Certainly basic directions of genesis of legislation of EU in the field of protection of the personal data. Recommendations are given in relation to application of legislation of EU in the field of protection of the personal data in Ukraine.

Keywords: information, information law, personal data, EU legislation in the field of personal data protection.

***

УДК 327

Гадиров А. Х.,
доктор философии по юридическим наукам,
диссертант по праву по программе доктора наук,
доцент кафедры, Академия Государственного
Управления при Президенте Азербайджанской
Республики (Азербайджан), matlabm@yandex.com

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ КОНСТИТУЦИОННО–ПРАВОВОГО ИССЛЕДОВАНИЯ УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД

На основе многочисленных положений Уголовно–Процессуального Кодекса непосредственно или косвенно стоит Конституция, что в свою очередь делает необходимым изучение уголовного процесса в рамках конституции.

Ключевые слова: методологический подход, теоретические и практические проблемы, уголовного процесса.

(статья друкється мовою оригіналу)

Согласно ст. 2 Уголовно–Процессуального Кодекса Азербайджанской Республики (источники уголовно–процессуального законодательства), самым основным актом, составляющим уголовно–процессуальное законодательство Азербайджанской Республики, является Конституция Азербайджанской Республики.

Хотелось бы начать с подачи понятия уголовного процесса.

В ст. 7.0.3. Уголовно–Процессуального Кодекса Азербайджанской Республики, где представлены основные понятия соответствующей сферы, уголовный процесс представлен таким образом – уголовный процесс – совокупность процессуальных действий по уголовному преследованию и принятых процессуальных постановлений.

С законодательной точки зрения дефиницию уголовного процесса нельзя считать полным. Данное определение уголовного процесса носит общий характер. Потому что, основные характерные черты не перечислены и не представлены основные свойства, относящиеся к данной категории. По этой причине, обращаясь к теоретически–правовой литературе, мы считаем необходимым представления понятия к уголовному процессу.

Д. Г. Мовсумов, учитывая социалистические требования времени, истолковал уголовный процесс в таком порядке: уголовный процесс является процессуальной деятельностью по расследованию, следствию, осуществляемым в процессуальной форме, возбуждению, следствию, рассмотрению и решению уголовных дел в суде прокуратурой и судебными органами, определенными законом на основании принципов социалистического демократизма, направленных на выполнение задач правосудия по уголовным делам [9, с. 6].

М. Джафаргулиев уголовному процессу дал такое теоретическое значение: уголовный процесс является процессуальной деятельностью по расследованию, следствию, осуществляемым в процессуальной форме, возбуждению, следствию, рассмотрению и решению уголовных дел в суде прокуратурой и судебными органами, определенными законом на основании демократических принципов, направленных на выполнение задач правосудия по уголовным делам [7, с. 6].